

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 25 Σεπτεμβρίου 2017
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2013/0304 (COD)

10537/1/17
REV 1 ADD 1

CORDROGUE 86
DROIPEN 91
JAI 624
SAN 265
CODEC 1103
PARLNAT 237

ΣΚΕΠΤΙΚΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Θέμα: Θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση ενόψει της έγκρισης ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση της απόφασης-πλαισίου 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου, με σκοπό να περιληφθούν στον ορισμό των ναρκωτικών νέες ψυχοδραστικές ουσίες, και για την κατάργηση της απόφασης 2005/387/ΔΕΥ του Συμβουλίου

- Σκεπτικό του Συμβουλίου
- Εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 25 Σεπτεμβρίου 2017

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 17 Σεπτεμβρίου 2013, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση οδηγίας για την τροποποίηση της απόφασης πλαισίου 2004/757/ΔΕΥ (πρόταση οδηγίας για τις ΝΨΟ) και πρόταση κανονισμού για τις νέες ψυχοδραστικές ουσίες (πρόταση κανονισμού για τις ΝΨΟ).

Στις 21 Ιανουαρίου 2014, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εξέδωσε τη γνώμη της σχετικά με την πρόταση οδηγίας για τις ΝΨΟ και την πρόταση κανονισμού για τις ΝΨΟ.

Στις 17 Απριλίου 2014, κατά τη σύνοδο της ολομέλειάς του, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση σχετικά με την πρόταση οδηγίας για τις ΝΨΟ και την πρόταση κανονισμού για τις ΝΨΟ.

Στις 27 Μαΐου 2015, η EMA αποφάσισε ότι η συζήτηση για την πρόταση κανονισμού για τις ΝΨΟ δεν πρέπει να συνεχιστεί με νομική βάση το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ (σχετικά με τη βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς), αλλά με νέα νομική βάση το άρθρο 83 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ (ποινικό δίκαιο).

Στις 6 Απριλίου 2016, πραγματοποιήθηκε δεύτερη συζήτηση της EMA, κατά την οποία επαναλήφθηκε το αίτημα για χρήση του άρθρου 83 της ΣΛΕΕ ως νέας νομικής βάσης με τη μορφή οδηγίας, ενώ η Επιτροπή κλήθηκε να υποβάλει πρόταση για την τροποποίηση του ιδρυτικού κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ), συμπεριλαμβάνοντας στον εν λόγω κανονισμό τις διατάξεις σχετικά με το Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης και την ανάλυση και αξιολόγηση επικινδυνότητας.

Στις 30 Αυγούστου 2016, η Επιτροπή υπέβαλε σχετική πρόταση κανονισμού για την τροποποίηση του κανονισμού του ΕΚΠΝΤ, η οποία εξετάστηκε περαιτέρω από την οριζόντια ομάδα για τα ναρκωτικά κατά τις συνεδριάσεις της στις 7 Σεπτεμβρίου 2016, 21-22 Σεπτεμβρίου 2016, 11-13 Οκτωβρίου 2016 και 9 Νοεμβρίου 2016.

Στις 8 και 9 Δεκεμβρίου 2016, το Συμβούλιο (ΔΕΥ) ενέκρινε τη γενική προσέγγιση σχετικά με την πρόταση οδηγίας για τις ΝΨΟ και την πρόταση κανονισμού για τις ΝΨΟ, που περιέχονται στα έγγραφα 14810/1/16 REV 1 και 14809/1/16 REV 1.

Ταυτόχρονα, το Συμβούλιο ανέθεσε στην Προεδρία την εντολή να αρχίσει διαπραγματεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με σκοπό την επίτευξη συμφωνίας όσον αφορά την πρόταση οδηγίας για τις ΝΨΟ και την πρόταση κανονισμού για τις ΝΨΟ.

Τρεις τριμερείς διάλογοι διεξήχθησαν υπό τη μαλτέζικη Προεδρία. Επιτεύχθηκε τελικός συμβιβασμός στις 29 Μαΐου 2017 και τα κείμενα της πρότασης οδηγίας για τις ΝΨΟ και της πρότασης κανονισμού για τις ΝΨΟ, όπως προέκυψαν από τις διοργανικές διαπραγματεύσεις στα έγγραφα 9567/17 και 9566/17, υποβλήθηκαν στην ΕΜΑ στις 31 Μαΐου 2017.

Στις 8 Ιουνίου 2017, η επιτροπή LIBE ψήφισε και ενέκρινε το κείμενο της πρότασης οδηγίας για τις ΝΨΟ και της πρότασης κανονισμού για τις ΝΨΟ, όπως διαμορφώθηκε μετά από τις διοργανικές διαπραγματεύσεις. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (LIBE) κ. Claude MORAES απηύθυνε επιστολή σχετικά με την πρόταση οδηγίας για τις ΝΨΟ στον Πρόεδρο της Επιτροπής των Μόνιμων Αντιπροσώπων στην οποία δηλώνει ότι, αν αυτό το κείμενο διαβιβαστεί επίσημα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ως θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση για την εν λόγω νομοθετική πρόταση, θα συστήσει στα μέλη της Επιτροπής LIBE, και ακολούθως στην Ολομέλεια, να εγκρίνουν, κατά τη δεύτερη ανάγνωση του Κοινοβουλίου, χωρίς τροπολογίες, τη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, με την επιφύλαξη της επαλήθευσης από τους γλωσσομαθείς νομικούς των δύο θεσμικών οργάνων.

Στις 20 Ιουνίου 2017, το Συμβούλιο (Γενικές Υποθέσεις) κατέληξε σε πολιτική συμφωνία σχετικά με την πρόταση οδηγίας για τις ΝΨΟ. Το κείμενο της πρότασης οδηγίας για τις ΝΨΟ και της πρότασης κανονισμού για τις ΝΨΟ υποβλήθηκε στη συνέχεια σε αναθεώρηση από τους γλωσσομαθείς νομικούς.

II. ΣΤΟΧΟΣ

Στην Ένωση εμφανίζονται με μεγάλη συχνότητα και διαδίδονται με ταχείς ρυθμούς νέες ψυχοδραστικές ουσίες οι οποίες μιμούνται τη δράση των ουσιών που καλύπτονται από τις Συμβάσεις των Ηνωμένων Εθνών. Ορισμένες νέες ψυχοδραστικές ουσίες εγκυμονούν σοβαρούς κινδύνους για τη δημόσια υγεία ή τη δημόσια υγεία και την κοινωνία. Σκοπός της πρότασης οδηγίας για τις ΝΨΟ και της πρότασης κανονισμού για τις ΝΨΟ είναι να αντιμετωπιστούν οι νέες ψυχοδραστικές ουσίες σε επίπεδο ΕΕ με ταχύτερο και αποτελεσματικότερο τρόπο σε σύγκριση με το ισχύον σύστημα, το οποίο θεσπίστηκε με την απόφαση 2005/387/ΔΕΥ του Συμβουλίου.

III. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΕ ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Αρκετά στοιχεία της πρότασης οδηγίας για τις ΝΨΟ και της πρότασης κανονισμού για τις ΝΨΟ χρειάστηκαν διεξοδικές συζητήσεις προκειμένου να επιτευχθεί συμφωνία: η χρήση εκτελεστικών ή κατ' εξουσιοδότηση πράξεων για τη συμπερίληψη των πιο επικίνδυνων νέων ψυχοδραστικών ουσιών στον ορισμό των ναρκωτικών, η προθεσμία για την εφαρμογή εθνικών μέτρων και τα κριτήρια για την εκπόνηση της έκθεσης αξιολόγησης κινδύνων.

Κατ' εξουσιοδότηση πράξεις

Το μείζον ζήτημα κατά τις διοργανικές διαπραγματεύσεις ήταν το ζήτημα της συμπερίληψης των νέων ψυχοδραστικών ουσιών στον ορισμό των ναρκωτικών μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ή εκτελεστικών πράξεων. Το Συμβούλιο εξέφρασε την άποψη ότι οι εκτελεστικές πράξεις είναι το καλύτερο μέσο για τον σκοπό αυτό, ενώ το Κοινοβούλιο επεσήμανε ότι το ζήτημα αυτό συνδέεται στενά με την υγεία των πολιτών, και ότι ο αποκλεισμός του Κοινοβουλίου από τη λήψη αυτών των αποφάσεων δεν είναι σκόπιμος. Το Κοινοβούλιο ζήτησε να συμμετέχει στη λήψη των αποφάσεων που αφορούν τη συμπερίληψη των νέων ψυχοδραστικών ουσιών στον ορισμό των ναρκωτικών. Μετά από μακρές συζητήσεις κατά τη διάρκεια των διοργανικών διαπραγματεύσεων, το Συμβούλιο συμφώνησε να αποδεχθεί τη συμπερίληψη των νέων ψυχοδραστικών ουσιών στον ορισμό των ναρκωτικών μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων με αντάλλαγμα να εξασφαλιστούν οι βασικές αλλαγές που πρότεινε το Συμβούλιο στη νομοθεσία για τις ΝΨΟ.

Προθεσμία για την εφαρμογή εθνικών μέτρων

Σε σύγκριση με την αρχική πρόταση της Επιτροπής, το Συμβούλιο προτείνει να συντομευθεί από ένα έτος σε έξι μήνες το χρονικό διάστημα για την εφαρμογή εθνικών μέτρων για την απαγόρευση μιας συγκεκριμένης νέας ψυχοδραστικής ουσίας, μόλις εκδοθεί η κατ' εξουσιοδότηση πράξη για να συμπεριληφθεί η νέα ψυχοδραστική ουσία στον ορισμό των ναρκωτικών. Το Κοινοβούλιο ζήτησε να μειωθεί περαιτέρω σε τρεις μήνες η προθεσμία αυτή. Ως αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων, το Κοινοβούλιο συμφώνησε να αποδεχθεί την προθεσμία των έξι μηνών για την εφαρμογή εθνικών μέτρων ούτως ώστε να εξασφαλιστεί ότι όλα τα κράτη μέλη έχουν αρκετό χρόνο για να προχωρήσουν σε αυτήν, λόγω των διαφορετικών νομικών συστημάτων τους.

Κατώτατο όριο για την εκπόνηση της έκθεσης αξιολόγησης κινδύνων

Το Κοινοβούλιο υποστήριξε ότι το κατώτατο όριο που προβλέπει το Συμβούλιο για την εκπόνηση της έκθεσης αξιολόγησης κινδύνων, μόλις εκδοθεί κοινή έκθεση σχετικά με μια νέα ψυχοδραστική ουσία, είναι πολύ υψηλό («όταν η αρχική έκθεση παρέχει ενδείξεις που οδηγούν στην πεποίθηση ότι η εν λόγω ουσία μπορεί να εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για τη δημόσια υγεία ή κινδύνους για τη δημόσια υγεία και την κοινωνία»). Μετά τις συζητήσεις για το ζήτημα αυτό, το Κοινοβούλιο συμφώνησε να δεχθεί το προβλεπόμενο όριο, δεδομένου ότι αναφέρεται μόνο στη δυνατότητα/ένδειξη σοβαρού κινδύνου και όχι σε διαπιστωμένο κίνδυνο, και ότι το όριο αυτό πρέπει να συνδέεται με τα κριτήρια που προβλέπονται για τη συμπερίληψη των νέων ψυχοδραστικών ουσιών στον ορισμό των ναρκωτικών (που προβλέπουν ότι οι ουσίες πρέπει να συνιστούν σοβαρό κίνδυνο για τη δημόσια υγεία και, όπου συντρέχει περίπτωση, για την κοινωνία σε επίπεδο Ένωσης»).

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση αντικατοπτρίζει το συμβιβασμό που επετεύχθη κατά τις διαπραγματεύσεις μεταξύ Συμβουλίου και Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με τη συμβολή της Επιτροπής. Μετά την έκδοσή τους, η πρόταση οδηγίας για τις ΝΨΟ και η πρόταση κανονισμού για τις ΝΨΟ θα αντικαταστήσουν το ισχύον σύστημα για την αντιμετώπιση των πιο επικίνδυνων νέων ψυχοδραστικών ουσιών σε ενωσιακό επίπεδο που καθορίστηκε με την απόφαση 2005/387/ΔΕΥ του Συμβουλίου. Το νέο καθεστώς θα επιτρέψει να μειωθεί κατά το ήμισυ ο χρόνος που απαιτείται για την υπαγωγή σε μέτρα ελέγχου των πλέον επικίνδυνων νέων ψυχοδραστικών ουσιών σε επίπεδο ΕΕ.